

โปรแกรมพัฒนาพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุในอบต.เมยวดี
Cognitive Training Program for the Elderly in Meiwadee Subdistrict

อาจารย์ไสลค์ ไชยชนะ [*1]

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสุขภาพทางพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ
ต. เมยวดี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน

ผลการวิจัย ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

คำสำคัญ : สุขภาพทางพุทธิปัญญา ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

This research aimed to study the program for cognitive development in elderly. The sample was elderly in elderly school of Meiwadee subdistrict.

They was selected randomly. The instrument for collecting data was MoCA Montreal - Cognitive Assessment. The others are a work in progress.

Keyword Cognitive Training, Elderly

บทนำ

อบต. เมยวดี เป็นตำบลใน จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนประชากร 5988 คน ผู้สูงอายุ 451 คน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มสลับที่ดอนบ้านเล็กน้อย สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีพื้นที่ทั้งหมด 22.02 ตร.กม.

หรือประมาณ 13,758 ไร่อาชีพหลัก ทำนา อาชีพเสริม ทำไร่, ทำสวน, และหัตถกรรมในครัวเรือน อบต.

อยู่ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีแผนยุทธศาสตร์จังหวัดดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคือ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และสังคม ให้เข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

1. เพื่อให้คนได้รับการพัฒนาเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพ เป็นคนดีคนเก่ง มีอาชีพมีรายได้

1

ตำแหน่ง.....สังกัด.....E

-mail

2. คนมีสุขภาพที่ดี สังคมเข้มแข็ง

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเรียนรู้ พัฒนาทักษะชีวิตตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 100)
2. ใคคิวของเด็ก เยาวชน อายุ 6 – 15 ปี เฉลี่ยเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2564 เท่ากับ 101
3. อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง เบาหวาน และทางเดินหายใจเรื้อรังลดลง ร้อยละ 20
4. ร้อยละของผลิตภาพแรงงานจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี
5. ร้อยละของผู้สูงอายุเข้าสู่ระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (ร้อยละ 95)

[1]

การพัฒนาโจทย์วิจัย (แผนที่ทิศทางการวิจัย Research mapping ของประเด็นวิจัย)

เป็นงานวิจัยเชิงทดลองเพื่อรวบรวมข้อมูลสุขภาพทางพุทธิปัญญาของกลุ่มผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุใน อบต. เมยวดี เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสุขภาพทางพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุ

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea)

(โดยเฉพาะหลักฐานเชิงประจักษ์ของพื้นที่ที่บ่งบอกถึงความจำเป็นของปัญหาที่ทำการวิจัย เช่น สถานการณ์/ข้อมูลเชิงสถิติ ฯลฯ)

จำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 8 ของประชากรทั้งหมด ประกอบกับสังคมไทยมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และแรงงานวัยทำงานส่วนใหญ่จะอยู่ในตลาดแรงงานนอกพื้นที่ตามจังหวัดเศรษฐกิจเช่น กทม. เป็นต้น

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea) (ว่าทำไมจึงต้องวิจัยเรื่องนี้)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นได้แก่อัตราส่วนของผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น จำนวนแรงงานในวัยทำงานไปทำงานต่างถิ่น , และนโยบายรัฐบาล และท้องถิ่นที่กล่าวมาข้างต้นได้แก่แผนยุทธศาสตร์จังหวัดในประเด็น 1.

เพื่อให้คนได้รับการพัฒนาเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพ

2. คนมีสุขภาพที่ดี สังคมเข้มแข็ง

[1] จึงเป็นเหตุผลหลักที่ต้องพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพทางพุทธิปัญญา

ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่วิจัย (ลักษณะทางกายภาพ/ชีวภาพ/เศรษฐกิจ/สังคม)

1. สภาพทั่วไป

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มสลับที่ดอนบ้านเล็กน้อย สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีพื้นที่ทั้งหมด 22.02 ตร.กม. หรือประมาณ 13,758 ไร่

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ ต.บุงเลิศ อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด

ทิศใต้ ติดกับ ต.กกโพธิ์ อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ภูเขาทอง อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.ขมสะอาด และ ต.ชุมพร อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด

อาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา

อาชีพเสริม ทำไร่, ทำสวน, และหัตถกรรมในครัวเรือน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาโปรแกรมการพัฒนาพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุ
2. เพื่อวิเคราะห์โปรแกรมการพัฒนาพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุ
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ อบต. เมยวดี

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือกลุ่มผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ใน ต. เมยวดี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. ข้อมูลเรื่องพฤติกรรมปัญญาของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ต. เมยวดี
2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการพัฒนาสุขภาพทางพฤติกรรม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในช่วงเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562

ระเบียบวิธีวิจัย (เขียนแบบย่อๆ)

1. แหล่งข้อมูล [***2]

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบสุขภาพทางพฤติกรรมเบื้องต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการจากการเก็บข้อมูลรายสัปดาห์ เพื่อนำมาสรุปโดยใช้สถิติเบื้องต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการ โดยเก็บข้อมูลจากโปรแกรมเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น

ผลการวิจัย

ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ

บทบาทขององค์กรหลัก 4 องค์กร (ศจค./อปท./ชุมชน/สถาบันวิชาการ) (อธิบายแยกขององค์กร)

โรงเรียนผู้สูงอายุทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางจัดการเรียนรู้ ส่วนชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้เพิ่มเติม

โดยแลกเปลี่ยนความรู้กับสถาบันวิชาการ

การสังเคราะห์องค์ความรู้และนวัตกรรม

1. ที่ตั้งหรือสถานที่ของ Research LAB ในชุมชน (ชุมชน/หมู่บ้าน) และการเชื่อมต่อผ่านทาง Research LAB (เช่น กลุ่ม/LINE/Mail/โทรศัพท์/ผู้ประสานงานกลาง)

อบต. เมยวดีเป็นสถานที่ตั้ง และมีการเชื่อมต่อผ่านเว็บไซต์ของอบต.

2. Research LAB จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเรียนรู้ และการประสานงาน

3. หลักการที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาโปรแกรม ได้แก่ การร่วมมือกันของทุกฝ่ายในชุมชน

² หมายเหตุ

- จำนวนผู้เข้าร่วมงานวิจัย มีใครบ้างและจำนวนกี่คน (ทีมนักวิจัย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย)
- ผู้ที่มีบทบาทหลักในการให้ข้อมูลประเด็นปัญหา (Key Informant) (ผู้นำ/ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย/อื่นๆ)

ความเป็นพันธมิตรสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม University Engagement

จากแนวคิด community based learning ทำให้มหาวิทยาลัยได้มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชน
เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefit)
โดยจะเกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Social impact)
อันได้แก่เกิดการพัฒนาสุขภาพทางพุทธิปัญญาของผู้สูงอายุ
เสริมสร้างคุณภาพของประชากรให้เหมาะสมตามวัย

เอกสารอ้างอิง (เฉพาะที่อ้างอิงในบทความ)

[1]แผนพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2561 – 2564